

- Global Heritage*. World Bank technical paper Nr. 355, Washington, DC. 61 p.
2. IUCN. (2001). IUCN Red List Categories and Criteria: Version 3.1., IUCN Species Survival Commission. IUCN, Gland, Switzerland. URL : www.iucnredlist.org.
3. IUCN. (2003). Guidelines for application of IUCN Red List Criteria at Regional Levels: Version 3.0., IUCN Species Survival Commission. IUCN, Gland, Switzerland. URL : www.iucnredlist.org.
4. Legislația ecologică a Republicii Moldova. (1999). Ecological Society “BIOTICA”. Chișinău. 223 p.
5. The Red Book of Republic of Moldova, 3rd ed. (2015). Chișinău: Știința. 492 p.
6. Red Data Book of Ukraine. Vegetable Kingdom. (2009). Ed. by Didukh Ya. P. Kijev: Globalconsulting. 900 p. [in ukrainian]
7. Dihoru Gh., Negrean G. (2009). Cartea Roșie a plantelor vasculare din România. Bucuresti: Ed. Academiei Române. 630 p.
8. CITES. (2011). *Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora*. Secretariat. URL : <http://www.cites.org/>
9. Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora, O.J. L206, 22.07.92.1992: 0007-0050 p.
10. Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats. (1979). Bern, Switzerland. URL : <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/Html/104.htm>.
11. Bilz M., Kell S.P., Maxted N. And Landsdown R.V. (2011). European Red List of Vascular Plants. Luxembourg: Publications Office of European Union.

Ковтуняк Інна
асистент кафедри
Петрище Ольга
к.с.-г.н., асистент
Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна

УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Земельні ресурси – це не просто компонент навколишнього середовища, територія, на якій проживає населення та проводиться розмежування адміністративного устрою країни, але й, насамперед, економічні ресурси: сільськогосподарські землі, ліси, мінеральні родовища [1].

Управління земельними ресурсами має початок з давніх-давен, тому виникнення й розвиток наукової думки про процеси управління земельними ресурсами мають також багатовікову історію, однак ця наука є відносно “молодою” галуззю й її розвиток необхідно розглядати в загальному контексті соціального та економічного управління [2].

Нажаль, в Україні земля як чинник добробуту і зростання, як природний ресурс досі залишається недооціненою. Особливо значущими постають питання землекористування в умовах децентралізації влади України. Це пов'язано з управлінням земельними ресурсами на сучасному етапі земельної реформи, яка відбувається країні при практично безконтрольному становленні ринкових відносин у земельній сфері, суперечливості земельного законодавства. Виникає небезпека втрати земельних територій як соціально-культурного, екологічного, економічного і політичного надбання [3].

Децентралізацію називають реформою №1 в Україні. Головна її мета – надати громадам повноваження та ресурси для оптимального управління власним розвитком. Перший етап реформи – фінансовий – пройшов швидко та успішно. Бюджети громад значно збільшилися. Проте громади зможуть створювати та реалізовувати справді стратегічні програми розвитку лише після отримання контролю над головним ресурсом – землею.

Зараз завдання передачі повноважень з управління земельними ресурсами актуалізувалося [4].

Проблема управління земельними ресурсами завжди була актуальною, оскільки земля є основою будь-якого виробництва.

Правда, якщо в несільськогосподарській сфері землі відводиться пасивна, другорядна роль, то в сільськогосподарському і лісовому господарстві вона виступає головним засобом виробництва. Це й свідчить про велике її значення [5].

Поняття управління земельними ресурсами не формалізовано настільки, щоб можна було дати його точне і достатньо широке визначення. Більше того, будь-яке визначення управління пов'язане з поняттями, загальноприйнята формалізація яких не опрацьована (система, мета, завдання, функції тощо).

Мета управління - це наперед визначений результат (стан об'єкта), на досягнення якого спрямовані засоби і методи регулювання соціально-економічного розвитку та покращення екологічного стану. Спрямування в досягненні мети завжди спонукають соціально-економічну та екологічну діяльність [6].

31 березня 2016 року у парламенті був зареєстрований новий законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування з управління земельними ресурсами та посилення державного контролю за використанням і охороною земель», після чого був прийнятий Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», і наприкінці року були утворені перші 159 об'єднаних громад [7].

Цей Закон регулює відносини, що виникають у процесі добровільного об'єднання територіальних громад сіл, селищ, міст, а також добровільного приєднання до об'єднаних територіальних громад.

Суб'єктами добровільного об'єднання територіальних громад є суміжні територіальні громади сіл, селищ, міст.

Об'єднана територіальна громада, адміністративним центром якої визначено місто, є міською територіальною громадою, центром якої визначено селище, - селищною, центром якої визначено село, - сільською [8].

Одним із основних завдань реформи децентралізації є посилення ролі територіальних громад із наданням їм права самим розпоряджатися землями, котрі перебувають як у межах населених пунктів, так і поза ними.

Питання децентралізації повноважень знайшло відображення в Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленій Розпорядженням Кабінету Міністрів України № 333р від 1 квітня 2014 року [9].

У Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні зазначається, що однією з нагальних проблем розвитку місцевого самоврядування є подолання його відстороненості від вирішення питань у сфері земельних відносин.

На сьогодні питання земельних відносин контролюється органами місцевого самоврядування тільки в межах населених пунктів, це лише біля 4% території України, а 96%-земельні ресурси в розпорядженні виконавчих органів влади. Цю систему необхідно змінити, передавши основну частину земельних ресурсів у розпорядження саме органам місцевого самоврядування, спроможним територіальним громадам, а іншу частину залишити за державою. Реформа територіальної організації влади в Україні є надзвичайно відповідальним завданням, яке, попри свою складність, має бути реалізоване вже найближчим часом. Урахування запропонованих підходів під час формування адміністративно-територіальних одиниць базового рівня при удосконаленні земельного законодавства дозволить спростити відповідні адміністративні процедури та мінімізувати кількість потенційних конфліктів у процесі управління територіями, та розвитком територіальних громад [10].

Список використаних джерел

1. Данкевич В. Є. Розвиток земельних відносин в умовах глобалізації : монографія. Житомир : Видавець О.О. Євенок, 2017. 392 с.
2. Дорош О. С. Управління земельними ресурсами на регіональному рівні. Київ : ЦЗРУ, 2004. 142 с.
3. Малоокий В. А. Територіальні аспекти дослідження управління земельними ресурсами територіальних громад. URL : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2016-1/doc/2/10.pdf> (дата звернення 12.02.2018).
4. Земельна децентралізація : що можуть отримати громади. Як має відбуватися процес передачі землі «на місця». URL : <https://mind.ua/openmind/20175987-zemelna-decentralizaciya-shcho-mozhut-otrimati-gromadi>. (дата звернення 12.02.2018).
5. Горлачук В. В., В'юн В. Г., Сохнич А. Я. Управління земельними ресурсами ; за ред. В. Г. В'юна. Миколаїв : Вид-во МФ НаУКМА, 2002. 316 с.
6. Управління земельними ресурсами ; за ред. проф. А. М. Третяка. Вінниця : Нова Книга, 2006 360 с. URL : <http://buklib.net/books/35323/> (дата звернення 12.02.2018).
7. Кулініч О. Запуск земельної децентралізації – час настав? URL : <http://agravery.com/uk/posts/author/show?slug=zapusk-zemelnoi-decentralizacii-cas-nastav> (дата звернення 12.02.2018).
8. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2015. № 13, ст. 91. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/157-19> Журнал Верховної Ради України. URL : <http://www.viche.info/journal/4824/> (дата звернення 12.02.2018).
9. Костишин О.О. Управління земельними ресурсами в умовах децентралізації.